

Redakcja i Administracja:
Kielce, Pl. Panny Marii 3.
Redakcja przyjmuje co-
dziennie w godz. 10-13,
Redaktor Naczelny 10-11.
Niezamówionych rękopi-
sów Redakcja nie zwraca.

DZIENNIK KIELECKI

Wszelkie komunikaty in-
stytucyj społecznych i pry-
watnych podlegają opła-
cie. Za terminowy druk
ogłoszeń Wydawnictwo
nie odpowiada.
Prenumerata: miesięcznie
55 zł. Cena egz. 2 zł.

R o k I.

Kielce, niedziela 22 i poniedziałek 23 kwietnia 1945 r.

Nr 39 (59)

SOJUSZ POLSKO-RADZIECKI

Konferencja Amerykańsko-Polskiej Rady Pracy

Potrzeba sojuszu Polski ze Związkiem Radzieckim wydaje się nam wszystkim tak oczywistą, stała się prawie truizmem, którego nie należy dowodzić.

Chwilami zadajemy sobie pytanie: Po co te wszystkie rezolucje na zgromadzeniach, czy potrzebne są jeszcze wywody w tej sprawie?

A jednak...

Jeżeli konieczność sojuszu polsko-radzieckiego jest obecnie dla wszystkich jasna, to jednocześnie nie wszyscy sobie uprzytomniają, w jakim stopniu polityka polska okresu Piłsudski-Beck była szkodliwą dla narodu i państwa.

Zasady polityki Piłsudskiego oparte były na założeniu, że obydwa sąsiedzi Polski (Rosja i Niemcy) złożone są niemocą, wypadły z grona mocarstw. Na wszelkie uwagi i ostrzeżenia polityków i wybitnych osobistości polskich dawano stałe wymijające odpowiedzi lub ukrywano się pod płaszczykiem fikcyjnej „mocarstwowości”. Ta „mocarstwowość”, nie istniejąca w rzeczywistości, miała podeprzeć budowle, która nie miała fundamentów.

Aksjomatem polityki polskiej było „przedmurze na Wschodzie”, „kordon sanitarny i drut kolczasty” od strony Związku Radzieckiego, zawsze i przy wszelkich warunkach.

Piłsudski jeszcze w pierwszych latach swego panowania zapytany przez jednego z polskich uczonych prof. A. B. Dobrowolskiego „A co będzie z Polską, jeżeli Niemcy i Rosja odrodzą się jako mocarstwa?”, odrzekł: „Tak, to jest możliwe i prawdopodobne. A tymczasem można będzie popływać”. (O rozmowie opowiadał autorowi artykułu prof. A. B. D.).

Polityka taka była polityką krótkowzroczną, polityką „na tymczasem”.

Niezależnie od wszelkich innych okoliczności jest błędna.

Bo gdyby nawet Polska była mocarstwem, nie mogłaby sobie pozwolić na wrogi stosunek do obu sąsiadów. Przypomnijmy sobie choćby politykę Napoleona III jednocześnie antypruską i antyangielską, która konsekwentnie doprowadziła do Sedanu.

Zaznaczmy, że nawet potężne mocarstwa, jak Stany Zjednoczone lub Anglia, nie mogą sobie pozwolić na luksus prowadzenia jednocześnie polityki antyniemieckiej lub antyjapońskiej i antyrosyjskiej.

Mocarstwowa Polska Becka-Smigłego prowadziła jednocze-

śnie zdecydowaną politykę antyradziecką i niebezpieczny flirt z Niemcami hitlerowskimi, które wcale nie kryły swoich zaborczych wobec niej zamiarów. Rezultatem musiała być katastrofa 1939 r.

Czy system sojuszu z Francją, na którym opierała się nasza polityka, w razie agresji niemieckiej był dostatecznym zabezpieczeniem Polski?

Czy bez sojuszu z Rosją Radziecką Polska była zabezpieczona od strony Niemiec?

Przecież o wartości sojuszu polsko-francuskiego wyrażali się bardzo krytycznie Francuzi, jak np. szef ostatniej francuskiej misji wojskowej w Polsce, który wręcz oświadczył marszałkowi Piłsudskiemu, że Francja może swych formalnych zobowiązań, wynikających z sojuszu polsko-francuskiego, nie dotrzymać. (Polska Biała Księga str. 4). O tym wiedział generalny inspektor sił zbrojnych generał Rydz-Smigły, wiedział o tym Beck, a jednak w latach, kiedy agresja Niemiec hitlerowskich w stronę Polski nie była dla nikogo tajemnicą ani niespodzianką, trzymają się bezmyślnie swych straconych pozycji.

Jeszcze 7 sierpnia 1939 r. przy pertraktacjach angielsko-francusko-radzieckich, rząd polski oświadczył wprost, że „pomoc wojskowa z ZSRR nie jest potrzebna i że pomocy takiej nie przyjmie”.

Tak nieodpowiedzialną, zbrodniczą wobec narodu politykę prowadził rząd sanacji, takiej polityce patronował Generalny Inspektor Sił Zbrojnych, przyszedł Wódz Naczelny. Rząd Ożonu — polskiego faszystwu, nie mógł wykroczyć poza granice swej ideologii. Polityka

polskiego faszystwu była tak samo antynarodowa, tak samo bezmyślna i zbrodnicza wobec własnego państwa, tak samo doprowadziła do katastrofy, jak polityka faszystowska Niemiec i Włoch swoje państwa i narody.

W chwili, kiedy wszystkie posunięcia Niemiec hitlerowskich wyraźnie wskazywały, że ich nastawienie antyradzieckie jest w pierwszym rzędzie wymierzone przeciw Polsce, gdyż rozszerzenie Lebensraumu na Ukrainę i Białoruś automatycznie likwiduje Polskę jako państwo, w chwili, gdy sojusz polsko-radziecki narzucał się jako konieczność, politycy sanacyjni tej oczywistości nie chcieli widzieć.

Nauczone gorzkim doświadczeniem naród i demokracja polska nie popełnią drugi raz tych samych błędów, które cechowały politykę Polski przedwrześniowej.

Nie będziemy budowali Polski „na tymczasem”, na kilka lat, a natym jakoś to będzie”. Gmach polskiej polityki musi być solidny, zarówno wewnętrznej jak i zewnętrznej.

Sojusz Polski ze Związkiem Radzieckim, Czechosłowacją i Jugosławią, poparty ścisłymi związkami z demokracjami Zachodu, współpraca pod kierownictwem tych państw w dziele ukształtowania Europy, w dziele ułożenia bezpieczeństwa świata daje gwarancję długotrwałego pokoju, który jest nam niezbędny do odbudowy gospodarki i daje nam gwarancję, że nie będziemy gościnnym, przez który będą przewalały armie walczących ze sobą państw.

W. Zawadzki.

Walki na zachód od Odry i Nissy

Marsz w kierunku na Drezno

MOSKWA, 21.4.—Radzieckie Biuro Informacyjne donosi, że w dniu 20.4. na środkowym odcinku frontu wojska radzieckie kontynuowały walki na zachód od Odry i Nissy. W rezultacie tych walk zajęto szereg miejscowości w kierunku na Drezno zbliżając się do miast Kamenz i Banzen.

Na południowy zachód i południe od Raciborza wojska 4 Frontu Ukraińskiego posunęły się naprzód zajmując miejscowości Komarów, Olzę i inne.

Na terytorium Austrii i na północ od Wiednia oddziały Drugiego Frontu Ukraińskiego

zdołały szereg niemieckich punktów oporu.

Na innych odcinkach frontu miały miejsce walki o znaczeniu lokalnym.

W dn. 19.4. na wszystkich

NOWY-JORK. — Dnia 12 kwietnia rozpoczęły się w Waszyngtonie obrady Amerykańsko-Polskiej Rady Pracy przy udziale 50 delegatów, reprezentujących 600.000 Polaków. Liczni mówcy wystąpili ostro przeciwko intrygom reakcyjnych elementów, które dążą do rozbicia jedności narodów sprzymierzonych. Prof. Lange, prof. Węzyk i Krzycki domagali się, aby Rząd Tymczasowy R. P. został zaproszony na konferencję w San Francisco. Rząd Tymczasowy — oświadczył Krzycki — rośnie ciągle na siłach, podczas gdy reakcja, oderwana od kraju i narodu, zasklepiona w swych kastrowych interesach, traci grunt pod nogami.

Niemcy przygotowują się do ostatecznej klęski

PARYŻ. — Agencja AFI donosi, że wszystkie ambasady i poselstwa niemieckie w krajach neutralnych otrzymały polecenie spalenia papierów i dokumentów niedotyczących bezpośrednio ich działalności dyplomatycznej. Dokumenty, odnoszące się do działalności szpiegowskiej, spisy członków partii i SS mają być zniszczone w ciągu tygodnia. Z szwajcarskich źródeł podają, że Hitler pozwolił gaulleiterom na przeniesienie ich prywatnych rezydencji z Berlina do jednego z miast położonych wewnątrz t. zw. „bastionu” niemieckiego. Zostali oni też zwolnieni od przysięgi obrony swych miast do ostatecznej kropli krwi.

Odezwa pierwszomajowa Belgijskich partij politycznych

PARYŻ. — Z Brukseli donosi, że belgijska partia socjalistyczna, komunistyczna, liberalna i partia zjednoczenia demokratycznego oraz związki zawodowe wydały wspólną odezwę 1-sze majową, w której domagają się „całkowitego zgnięcia Rzeszy hitlerowskiej, sprawnego i trwałego pokoju, wykorzenienia elementów faszystowskich, wyzwolenia z nędzy i koncentracji wszystkich sił demokratycznych w dziedzinie politycznej, społecznej i gospodarczej pod egidą świata pracy”.

Szosa Hamburg — Brema przecięta

Amerykanie kierują się na Monachium

LONDYN, 21.4. — Wojska kanadyjskie operujące w Holandii zajęły Emmersdorf. W rejonie Hamburga Anglicy dotarli do dolnego biegu Łaby.

Przecięta została szosa łącząca Hamburg z Bremą.

Na terenie Saksonii po zajęciu Lipska i Halle wojska amerykańskie maszerują na Drezno

W Bawarii obsadzone zostały trzy czwarte Norymbergi. Inne oddziały amerykańskie maszerują na Monachium.

Spodziewane jest w niedługim czasie połączenie się oddziałów sowieckich posuwających się w głąb Saksonii z oddziałami amerykańskimi maszerującymi na Wschód. Z chwilą połączenia się obu armij Niemcy zostaną podzielone na dwie, nie mające ze sobą połączenia, części.

Burmistrz i wiceburmistrz Lipska popełnili samobójstwo

LONDYN, 19.4. — Burmistrz Lipska wraz z żoną i córką i wiceburmistrz z żoną popełnili samobójstwo przez zażycie truciizny przy wkraczaniu wojsk amerykańskich do miasta.

Wojska amerykańskie wzięły do niewoli ministra rolnictwa Rzeszy dr. Darré, jednego z najbliższych współpracowników Hitlera.

LONDYN. — Agencja Reutersa donosi, że 3 armia przedziela w swoim pochodzie Rzesze niemiecką na dwie części, przekroczywszy granice na wschód od stacji Hof. Oddziały amerykańskie znajdujące się obecnie w odległości 130 km. od Pragi.

Koniec Pappena i Mackensena

(wz) Gazety przyniosły wiadomość, że ambasador niemiecki w Turcji v. Pappen wraz z synem kapitanem i zięciem wpadł do niewoli amerykańskiej.

Wytworny pan z Herrenklubu ma mniej wytworną biografię.

Wobec ukończenia kariery dyplomatycznej Pappena warto dać krótki obraz życia tego dyplomaty hitlerowskiego.

Rozpoczął karierę za czasów monarchii, jako attaché wojskowy Niemiec w Waszyngtonie. Podczas pierwszej wojny światowej podwinęła się panu Pappenowi noga. W zgubionej przez niego teczce znaleziono plany zakładów zbrojeniowych amerykańskich i wykaz sum, wpłacanych współpracownikom za sabotaże, podkładanie dynamitu pod budynki fabryczne etc. Skończyła się dyplomatyczna kariera attaché. Rząd niemiecki zmuszony był odwołać go do Berlina.

Po upadku monarchii w Niemczech, za czasów republiki weimarskiej pan Pappen prawdopodobnie otrzymywał zastępczą emeryturę za swą działalność wojenną. Łagodność nowych panów Pappena jednak nie przekonuje. Jest on oczywiście w opozycji do republiki demokratycznej i do porządków weimarskich.

Wspólnie z przemysłowcem Rechbergiem i właścicielem wytwórni filmowej „Ufa” Hugenbergiem patronują pierwszym krokom Hitlera. Próbuja nawet na własną rękę zmontować niemiecko-francusko-angielski front antysowiecki. Pan Rechberg konferuje z francuskimi kolegami z Comité des Forges (Stowarzyszenie ciężkiego przemysłu francuskiego), pan v. Pappen wyzyskuje węzły pokrewieństwa i koneksje z arystokracją francuską, a pan Hugenberg działa w Londynie, gdzie na konferencji ekonomicznej domaga się pozostawienia wschodniej Europy włącznie z Rosją jako sfery wyłącznych wpływów niemieckich.

Francuzów i Anglików nie przekonał, choć wielu plany się podobały.

W Niemczech poszło lepiej. „Stary pan”—sędziwy feldmarszałek Hindenburg, na krześle prezydenckim patronował panom z Herrenklubu.

Na krótko przed objęciem władzy przez Hitlera demokracja weimarska, przepędzona przez leutenaanta i dwóch podoficerów Reichswehry, ustąpiła miejsca monarchistom z pod znaku Hugenberg — Pappen. Pan Pappen zostaje kanclerzem Rzeszy. Nie uczynił nic, co mogłoby zanotować historia. Pozostała w pamięci jedna mowa, w której mówi o duchu staropruskim, który cechuje niemiecki korpus oficerski, o tej pogardzie do „śmierci po cywilnemu” na łóżku (auf dem Strohsack), którą czuje w duszy każdy junkier pruski.

Potem kanclerstwo obejmuje Hitler. Czasy stają się bardziej niebezpieczne. Hitler likwiduje swoich dawnych współpracowników i ludzi, którzy wiele wiedzą. W „noc krwawych noży” razem z Roehmem ginie trzech sekretarzy v. Pappena. Omal przez pomyłkę nie zos-

tał i on zlikwidowany. Wstawił się za nim Hindenburg i to go uratowało.

Następnie Hitler wysłał Pappena do Austrii, jako ambasadora Rzeszy. To on namówił Schuschniga do podróży do Berchtesgaden, z której już nie wrócił.

Później podróż do Turcji, kilka pracowitych i spokojnych lat, zmańczonych zerwaniem przez Turcję stosunków z Niemcami i wydaleniem z Ankary.

W chwili zaarrestowania go przez patrol amerykański odzywa się: — Wojna jest przegrana.

— Wiemy o tym — odpowiadają oficerowie amerykańscy.

Czy w chwili zaarrestowania go przez wojska amerykańskie v. Pappen i jego syn, kapitan Wehrmachtu, pamiętali o hańbie jaką przynosi oficerowi niemieckiemu „śmierć na sieniaku”?

Czy potrafił umrzeć tak, jak zalecał potomkom junkrów? Nie. Był tchórzem.

Von Mackensen, sędziwy feldmarszałek, najstarszy oficer armii niemieckiej, niedawno jeszcze zaszczycony własną

cznym listem Hitlera, należał wraz z generałem Litzmannem do grupy generałów niemieckich, którzy popierali Hitlera od pierwszych jego kroków.

W jednej ze swoich mów, niedługo przed wojną, nawoływał naród niemiecki do zniszczenia bolszewizmu w jego własnym gnieździe.

O zaarrestowaniu feldmarszałka, bohatera z pod Gorlic, radio angielskie podało w następujących słowach: „Kilku oswobodzonych rosyjskich jeńców zawiadomiło dowództwo alianckie, że w pobliskim zamku ukrywa się jakiś marszałek armii niemieckiej. Wysłano patrol, składający się z oficera i kilku żołnierzy. W zamku rzeczywiście zastano feldmarszałka v. Mackensena. Pierwsze słowa marszałka do oficera amerykańskiego były: „Proszę spowodować, aby rosyjscy jeńcy nie kradli mi kur”. Dostownie tak podało radio londyńskie!

Rzesza niemiecka wali się w gruzy a stan prywatnego kurніка jest ostatnią troską najstarszego oficera armii niemieckiej.

Telegramy dziękczynne do kierowników

polskiej floty państwowej

WARSZAWA. — Na ręce prezydenta Krajowej Rady Narodowej ob. Bieruta, przewodniczącego Rady Ministrów ob. Osóbki-Morawskiego oraz do kancelarii Krajowej Rady Narodowej wpłynęło szereg depesz, podnoszących znaczenie przyłączenia do Rzeczypospolitej ziem pomorskich oraz portów Gdyni i Gdańska.

Podajemy jedną z nich:

„Mieszkańcy powiatu brzeskiego na wieść, że ostatni skrawek ziemi polskiej na Pomorzu wraz z wolną Gdynią został oczyszczony od nikczemnego okupanta, wyrażają na wiecu swoją radość i uchwalają wysłanie telegramów dziękczynnych do kierowników polskiej floty państwowej, Na celnego Wodza, Wojsk Polkich a także Władz i Wojsk naszych sprzymierzeńców za oswobodzenie Polski z pod straszliwej okupacji odwiecznego wroga”.

Inne depesze akcentują wagę zagadnienia stosunków polskich ze Związkiem Radzieckim.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej miasta Grodziska Mazowieckiego stwierdzając, iż Związek Radziecki stoi na straży wspólnego celu wszystkich narodów świata — a jest nim złamanie potęgi Niemiec — apeluje do Rządu Tymczasowego i do Krajowej Rady Narodowej o zawarcie ze Związkiem Radzieckim umowy o wzajemnej pomocy, tak jak zawarły ją Czechosłowacja i Jugosławia.

Obywatele zebrani na akademii w...

Depesze ze świata

NOWY JORK. — Dziennik „Baltimore Sun” donosi, że doradca prezydenta Roosevelta, Harry Hopkins, opuścił swe stanowisko. Prezydent Trooman zatrzymał go na pewien czas, gdyż Hopkins jest jedynym świadkiem kilku rozmów Wielkiej Trójki. W kołach politycznych rozeszła się pogłoska o złym stanie zdrowia Hopkinsa.

MOSKWA. — Agencja „Tass” donosi z Bukaresztu, że dzienniki opublikowały spis 94 członków „Żelaznej Gwardii”, osadzonych na zarządzenie ministra spraw wewnętrznych w obozie koncentracyjnym w Karakal za działalność faszystowską.

MOSKWA. — Agencja „Tass” donosi z Tirany, że kilka dni temu rozpoczął się proces 3-ch przestępców wojennych, oskarżonych o współpracę z Niemcami i o zdradę stanu. Na ławie oskarżonych zasiedli b. premier marionetkowego rządu Sokołowa oraz jego „ministrowie” Jawit Lescouk i Bahri Ponar.

MOSKWA. — Z Belgradu donoszą, że w Jugosławii wykryto ostatnio różne grupy terrorystyczne nediczewców, lotyczewców i czetników Michajłowicza, wysłane przez dowództwo niemieckie dla przeprowadzenia aktów dywersyjnych na terenach wyzwolonych Jugosławii.

PARYŻ. — W Paryżu odbył się proces przeciw gen. Henri Ferdinand Dentz, byłemu ministrowi Syrii, który w r. 1941 stał na czele wojsk francuskich, walczących z Anglią.

MOSKWA. — W dniu 19.4 przybyli do Moskwy: prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesław Bierut oraz premier i minister spraw zagranicznych Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej ob. Osóbka-Morawski.

RZYM. — Jednostki 8 Armii zdążają w kierunku rzeki Pad. 5 armia natrafiła na zaciekły opór Niemców w okolicy Bolonii.

LONDYN. — Radio Londyn donosi, że w północnej Norwegii doszło do walk między partyzantami a okupantami niemieckimi. Niemcy zostali wyparci z kilku miejscowości.

NEW YORK. — W drodze do San Francisco przybył do Waszyngtonu francuski minister spraw zagranicznych Georges Bidault.

W II-gą rocznicę walk powstańczych w ghetcie

Walka zbrojna żydów polskich

była odpowiedzią za mordowanie niewinnych ludzi

WARSZAWA. — W związku z drugą rocznicą walk powstańczych w ghetcie warszawskim, doktor Adolf Berman, poseł do Krajowej Rady Narodowej, jeden z przywódców żydowskiego ruchu podziemnego, wygłosił przed mikrofonem Polskiego Radia przemówienie, w którym powiedział między innymi:

„Rocznice bohaterskich walk bojowników ghetta obchodzimy dziś po raz pierwszy w wolnej, wyzwolonej Polsce. W roku ubiegłym uczciliśmy tę rocznicę w podziemiach pod najstraszliwszą w dziejach okupacją. Podtrzymywała nas na duchu czynna pomoc walczącej demokracji polskiej, z którą byliśmy złączeni serdecznymi więzami braterstwa broni. Walka zbrojna żydów polskich była odpowiedzią awangardy społeczeństwa żydowskiego na mordowanie milionów niewinnych ludzi”.

Prelegent podkreślił, iż powstanie w ghetcie Warszawy nie było demonstracją straceńców. Było ono wyrazem świadomości woli ludowych mas żydowskich do walki z hitleryzmem i faszyzmem.

Następnie mówca skreślił historię Ż. O. B. i zaznaczył, że walka zbrojna żydów nie ograniczyła się do Warszawy. Do

bohaterskich walk doszło nawet w obozach śmierci w Treblince i Sobiborze. Do historii przejdzie również epos partyzantów żydowskich, którzy wspólnie z partyzantami polskimi gromili wspólnego wroga.

Dzisiaj po wyzwoleniu przez

Armię Czerwoną i Wojsko Polskie reszta ludu żydowskiego ocalała z krwawego potopu odbudowuje w trudzie swe zrujnowane życie i wierzy, że w świętej pracy odbudowy życia znajdzie braterską pomoc ze strony całego narodu polskiego.

„Chcemy i musimy iść z Rosją”

oświadczył ks. Oraczewski

WARSZAWA. — Ks. Oraczewski podzielił się z przedstawicielami prasy uwagami dotyczącymi sprawy zabezpieczenia niepodległości i potęgi Polski w powojennej Europie, a w szczególności w sprawie dezyderatów społeczeństwa polskiego o zawarciu paktu radziecko-polskiego. Chcemy i musimy iść z Rosją Sowiecką — powiedział ks. Oraczewski. Racja rozumu, interesów i uczciwości sąsiedzkiej przemawiają za tym. Nawet Roman Dmowski, przedstawiciel kół zachowawczych polskich, już w swoim czasie wypowiedział zdanie, że „po upadku Niemiec jedyną siłą z osłabionej jest w rozwo-

ju z Rosją”. Również wdzięczność przemawia za ścisłym sojuszem ze Związkiem Radzieckim. Zostaliśmy uratowani krwią Armii Czerwonej. Wreszcie o konieczności tego sojuszu mówią wspólnota krwi.

Spontaniczne odruchy organizacji społecznych wyrażające konieczność zawarcia sojuszu ze Związkiem Radzieckim wynikają ze zdrowego samozachowawczego instynktu narodu.

Zapisujmy się na członków LIGI MORSKIEJ

Sekretariat: Sienkiewicza 32.

Zjazd lekarzy powiatowych w Kielcach

Stan zdrowia ludności województwa kieleckiego

(k) KIELCE. — W dniach 16 i 17 bm. w gmachu Województwa w Kielcach odbył się pierwszy zjazd lekarzy powiatowych i miast wydzielonych. Zjazd zwołany został przez wojewodę kieleckiego mjr. Wiślicza celem zorientowania się w stanie zdrowotnym województwa oraz podjęcia walki z epidemiami.

Zjazdowi przewodniczył w pierwszym dniu wicewojewoda ob. Urbanowicz, który w swym przemówieniu do lekarzy stwierdził, że stan sanitarny naszego województwa nie stoi na wysokim poziomie i należy wyżyć wszystkie siły, aby nie dopuścić do powstawania chorób zakaźnych.

Następnie naczelnik Wydziału Zdrowia dr. Słowik, nawiązując do przemówienia ob. wicewojewody zaznaczył, że po przejściu frontu wieś jest dzisiaj ogniskiem zarazy, a więc cały wysiłek władz sanitarnych musi być zwrócony w kierunku opieki lekarskiej na wsi.

W dalszym ciągu prelegent omówił szeroko projekt zorganizowania spółdzielni zdrowia, na wzór zagranicy, gdzie dzięki tej instytucji członkowie spółdzielni mogą się leczyć bezpłatnie do 23 tygodni.

W związku ze zwalczaniem epidemii, przy każdej gminie mają powstać ambulatoria, gdzie prócz oddziału dla zakaźnych będzie izba chorych, sala porodowa i t. p. Ambulatorium to będzie pewnego rodzaju oddziałem szpitala miejskiego.

W końcu dr. Słowik dodał, że lecznictwo w nowej Polsce demokratycznej będzie upaństwowione i bezpłatne.

Z kolei przemawiali lekarze powiatowi, opisując stan zdrowotny poszczególnych powiatów, oraz trudności, braki i potrzeby podległych im powiatów.

Ze sprawozdań lekarzy powiatowych wynika, że najgorzej przedstawia się stan sanitarny na terenach przyczółka.

Powiat pińczowski stoi najlepiej pod każdym względem.

Bardzo ciekawy referat na temat pobierania i konserwacji krwi wygłosił dr. Serafin, który jest zarazem wynalazcą w tej dziedzinie. Poczem lekarze zwiedzili miejscowy Państwowy Zakład Higieny.

W dniu 17 b. m. na zjazd przybył delegat Ministerstwa Zdrowia dr. Dipont, który w swym przemówieniu szczególnie nacisk położył na walkę z chorobami zakaźnymi i zapewnił, że mimo wielkich trudności finansowych, Ministerstwo Zdro-

wia wyśle wszystkie siły, aby braki, w miarę możliwości uzupełnić i stan sanitarny województwa kieleckiego podnieść. W tym celu zostaną zorganizowane kursy dezynfektorów i wysłane w teren kolumny do zwalczania chorób zakaźnych.

O pakt wzajemnej pomocy ze Związkiem Radzieckim

Rezolucja Wojewódzkiej Komisji Porozumiewawczej Stronnicw Politycznych

KIELCE. — W imieniu P.P.R., P.P.S., S.L. i Stronnicwa Demokratycznego zorganizowanych w Wojewódzkiej Komisji Porozumiewawczej Stronnicw Politycznych w Kielcach, przy żywej aprobacie członków wszystkich stronnicw, Komisja Porozumiewawcza uchwala następującą rezolucję:

„Wojna przeciw hitlerowskiemu Niemcom weszła w ostatnie stadium i od złamania oporu wojsk hitlerowskich dzieli nas niewielki okres czasu.

Chwila obecna wymaga od naszych władz państwowych podjęcia kroków, koniecznych dla zapewnienia Polsce trwałego pokoju i dobrobytu, należnych nam granic nad Odrą, Nisą i Bałtykiem, zabezpieczenia Polski wraz z pozostałymi krajami słowiańskimi przed ponowną agresją niemiecką.

Naród Polski, jak i wszystkie narody demokratyczne, kategorycznie domaga się sprawiedliwego i surowego ukarania hitlerowskich zbrodniarzy wojennych. Związek Sowiecki, który zadał Niemcom ciosy decydujące o zwycięstwie koalicji antyhitlerowskiej i wyzwolił nasze ziemie, jest najpotężniejszym państwem słowiańskim i stoi na straży wspólnego zadania wszystkich cywilizowanych narodów świata, zniszczenia potęgi militarnej Niemiec i ukarania zbrodniarzy hitlerowskich oraz zabezpieczenia pokoju.

Komisja Porozumiewawcza Stronnicw Politycznych apeluje do Krajowej Rady Narodowej i do Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej, by zawarł ze Związkiem Sowieckim pakt przyjaźni i wzajemnej pomocy, jak to już uczyniły Czechosłowacja i Jugosławia. Sojusz Polski z Z. S. R. R. i braterska przyjaźń narodu pol-

(k) KIELCE. — Dnia 19.4 o godz. 17-ej w kinie „Warszawa” w Kielcach odbyła się akademii dla uczczenia zbrojnego powstania w ghetcie warszawskim. W akademii wzięli udział przedstawiciele władz, partyj

politycznych oraz miejscowe społeczeństwo.

Uroczystość, w imieniu Wojewódzkiego Urzędu Informacji i Propagandy zabrał ob. Święcki, oddając głos poszczególnym mówcom.

Z ramienia P. P. S. przemawiał dr. Kazimierz Dębnicki, który wyraził część dla ofiar powstania. Mówca stwierdził, że walka ghetta to symbol walki o wolność i honor człowieka.

Z kolei przemawiali: przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Informacji i Propagandy ob. Waluszewski, z ramienia Stronnicwa Demokratycznego — dr. Winiarski, w imieniu Stronnicwa Ludowego — ob. mgr. Kutrzepa i przedstawiciel P.P.R. — prof. Łabędź. Wszyscy mówcy jednogłośnie potępiłi nieuczynne czyny morderców hitlerowskich i oddali cześć bohaterom krwawego powstania.

To, co żydzi przeżyli w ghetcie w 1943 r., my Polacy — powiedział jeden z prelegentów — przeżyliśmy w płonącej Warszawie i dlatego krew wspólnie przelana daje nam prawa synowskie do naszej Ojczyzny.

Nakoniec przedstawiciel Polaków pochodzenia żydowskiego odczytał wspomnienie z ostatnich dni walk w ghetcie warszawskim.

Akcja przesiedleńcza

ludności wiejskiej na zachód

KIELCE. — Ob. wojewoda mjr. Wiślicz w ciągu ostatnich paru dni przebywał poza Kielcami, ponieważ brał udział w konferencjach dotyczących akcji przesiedlania niezamożnej ludności wiejskiej na Zachód oraz akcji siewnej. Poruszana była także sprawa pomocy dla najbardziej pokrzywdzonej przez wojnę ludności województwa kieleckiego.

W toku konferencji powzięto ważne uchwały, pozwalające przypuszczać, że w niedługim czasie obietnica pomocy zostanie zrealizowana.

KIELCE. — W dniu 17 b. m. odbyły się w obecności Wojewody i Wicewojewody konferencje w sprawie przesiedlania

ludności na Zachód i rozwiązania tak trudnych dziś zagadnień podniesienia stanu zdrowotności, aprowizacji i przemysłu województwa kieleckiego. W konferencji wzięli udział wybitni fachowcy.

KRONIKA LOKALNA

Ziarno siewne od Armii Radzieckiej

KIELCE. — Wojewódzki Urząd Ziemski w Kielcach otrzymał zawiadomienie, że Armia Radziecka przekazała dla Kielecczyny 66 wagonów ziarna siewnego.

Natychmiast po nadejściu do Kielc wagony bez rozładowania będą skierowane wprost do stacji w powiatach potrzebujących pomocy w materiale siewnym.

Linie Lotnicze „L O T” w woj. kieleckim.

(r) KIELCE. — Jak się dowiadujemy, wkrótce zostaną uruchomione na terenie województwa kieleckiego linie lotnicze „L o t” obsługujące wszystkie powiaty tego województwa.

Uruchomienie tych linii będzie miało olbrzymie znaczenie w dziedzinie administracyjnej i gospodarczej, a także przyczyni się do szybkiego kolportażu gazet.

Ekshumacja zwłok

KIELCE. — Komitet pogrzebu ofiar terroru niemieckiego w Wąchocku zawiadamia rodzinę poległych na terenie gm. Wąchock, że ekshumacja zwłok odbędzie się 3 i 4 maja r. b., a uroczysty pogrzeb dnia 5-go maja b. r.

Składki rzemieślnicze

Zarząd Powiatowy Związku Cechów Rzemieślniczych w Kielcach prosi wszystkich członków cechów o jak najszybsze wpłacenie należnych składek od dnia

1.1.1945 r., oraz bieżących za II kwartał 1945 r.

Składki przyjmuje Sekretariat Pow. Zw. Cechów Rzem. w Kielcach, Pl. Marsz. Piłsudskiego 16, I piętro, codziennie od godz. 8—15 w soboty do godziny 13.

„Biesiada Artystyczna”

KIELCE. — W niedzielę dn. 22 kwietnia b. r. o godz. 3 i 5 po poł. w sali Domu Kultury i Sztuki w Kielcach odbędzie się Biesiada Artystyczno-Lite-racka, w której weźmie udział Zofia Olszewska, świetna recytatorka aktualnych monologów politycznych i charakterystycznych m. in. „Nur für Deutsche”, „Niemieckie kontyngenty”, „Częstochowska fobryka Mottów”, „Ach te wysiedlone”, „Warszawiaki”. Krystyna Jamrozówna śpiewaczka, prof. Piotr Łoboz pianista oraz prof. Jerzy Święcki — recytacje.

Pochód Młodzieży Kieleckiej

KIELCE. — W niedzielę, dnia 22 kwietnia na terenie miasta zostanie urządzony pochód młodzieży kieleckich szkół średnich łącznie z delegacjami świetlic powszechnych z terenu tutejszego powiatu i przy współudziale organizacji młodzieżowych stronnicw demokratycznych.

Zbiórka młodzieży na placu przed Domem Kultury (P.W. i W.F.) o godz. 10.30 poczym nastąpi przemarsz z orkiestrą, sztandarami i odpowiednimi transparentami, głoszącymi o potrzebie i znaczeniu książek:

Rejestracja wysiedlonych

(zb) KIELCE. — Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Zachodniego w Kielcach zwraca za naszym pośrednictwem wszystkich wysiedlonych przez okupanta Polaków z Ziemi Zachodnich, aby zarejestrowali się niezwłocznie, najpóźniej do 30 b. m. w Sekretariacie PZZ (ul. Staszica 5), o ile mają zamiar wrócić do dawnego miejsca

zamieszkania zbiorowymi transportami kolejowymi, organizowanymi przez PZZ.

Rejestrować powinni się wszyscy wysiedleni, bez względu na to, czy już zgłaszali się na wyjazd, czy nie.

Do tej pory Kielecki Zarząd Okr. P. Z. Z. wysłał już kilka wagonów z wysiedlonymi, część wysiedlonych wyjechała na własną rękę, reszta zaś powinna wrócić do swoich przedwojennych zagrod i warsztatów pracy w najbliższym czasie. Ponowna i całkowita rejestracja wysiedlonych jest Kieleckiemu Zarządowi Okręgowemu PZZ potrzebna, celem wystąpienia z odpowiednimi wnioskami do kompetentnych władz, którym podlegają transporty kolejowe.

Wysiedleni powracający jak najrychlej na Ziemię Zachodnią przyczyniają się zarówno do poprawy własnego losu, jak i do poprawy stosunków mieszkaniowych i aprowizacyjnych w Kielcach.

Tabor kolejowy w służbie siewnej

KIELCE. — Najpoważniejszą trudnością w zaopatrzeniu zniszczonych powiatów w materiał siewny stanowi brak środków transportowych.

Przedstawiciele wojewódzkiego urzędu ziemskiego i wojewódzkiego zarządu związku Samopomocy Chłopskiej udali się osobiście do dowództwa pierwszego ukraińskiego frontu na Śląsk i wyjednali przydział 300 wagonów kolejowych na potrzeby akcji siewnej.

W ten sposób trudności transportowe będą w znacznej mierze pokonane. Rozdział wagonów na poszczególne odcinki kolejowe jest dokonywany przez Komendanta wojennego stacji Kielce w porozumieniu z Woj. Urzędem Ziemskim.

Mimo wielkich potrzeb w zakresie środków transportowych, wojsko wykazuje pełne zrozumienie dla spraw produkcji rolnej.

Szkoła Przemysłu Artystycznego i Rzemiosła w Kielcach

KIELCE. — Myśl otwarcia Szkoły Zawodowej Przemysłu Artystycznego i Rzemiosła w Kielcach istniała oddawna. Brak jednak przyjaznej koniunktury i zrozumienia u władz był powodem, że plan taki nie wyszedł poza ramy projektów.

Sprowadzaliśmy z zagranicy specjalistów z różnych dziedzin techniki, zaśmiecaliśmy społeczeństwo dopływem majstrów niemieckich, zamiast zdobyć się na wysiłek i odwagę, by zacząć kształcić zawodowo młodzież własną.

Szkoła Przemysłu Artystycznego i Rzemiosła w Kielcach powstaje w chwili straszliwego zniszczenia kraju, gdy do odbudowy miast i wsi spalonych pożogą wojenną trzeba setek tysięcy rąk sprawnych, inteligentnych rzemieślników.

Szkoła Przemysłu Artystycznego i Rzemiosła w Kielcach wiąże swój program ściśle z lokalnymi możliwościami regionu kieleckiego. Pragnie wyzyskać jego bogactwa naturalne i uzdolnienia przyrodzone ludności, pragnie przez dopływ sił fachowych podnieść kulturę rodzimą i ożywić zaniedbane dziedziny przemysłu. Kopalnie kamieni rzeźbiarskich i marmurów czekają na rzemieślników-artystów, którzyby w rzeźbie stosowanej czy galanteryjnych wyrobach marmurowych ujawnić mogli piękno zaniedbanego miejscowego materiału.

A drzewo, glinki ceramiczne, wreszcie przemysł tkacki ludowy, kowalski czyż nie stwarzają szerokich możliwości rozwoju warsztatu artystycznego rzemiosła? Same bogactwa naturalne predestynują Kielce na ośrodek przemysłu artystycznego.

Brak sił fachowych hamował inicjatywę. Brak wykształcenia powodował, że naszemu rzemieślnikowi obce były dziedziny artystycznych możliwości i wyzyskania estetycznych wartości materiału.

Zadanie podejmowane przez Szkołę Przemysłu Artystycznego i Rzemiosła w Kielcach jest doprawdy wielkie. Siega ono do podstaw życia gospodarczego i kulturalnego Ziemi Kieleckiej.

Przy szkole otwarte będą

pracownie: meblarska, rzeźbiarska, tkacka, ceramiczna, zabawkarska, kowalska, fotograficzna i malarsko-dekoracyjna. Zakres wykształcenia odpowiadać będzie poziomowi szkół średnich zawodowych.

Dyplom mistrza w rękach inteligentnego i fachowo przygotowanego absolwenta Szkoły

Przemysłu Artystycznego i Rzemiosła w Kielcach daje szerokie możliwości dla rozwoju jego żywej i przedsiębiorczej inicjatywy w dziedzinie obradnego przezeń zawodu i otwiera mu równocześnie drogę do dalszego kontynuowania studiów wyższych w zakresie techniczno-artystycznym.

Więści z Kraju

RADOM. — W Radomiu ukazał się pierwszy numer tygodnika „Swit”, organu Polskiej Partii Robotniczej. Tytuł pisma jest związany z grupą „Swit”, która utworzona została w roku 1943 przez porucznika Stalowego wespół z ob. Wiśliczem, obecnym wojewodą kieleckim. Grupa ta nieubłaganie walczyła z okupantem niemieckim.

KATOWICE. — W Starych Tarnowicach na Śląsku odbyła się w tych dniach uroczystość aadania aktów własności chłopom i robotnikom rolnym 380 ha ziemi po magnacie niemieckim hrabi Donnersmarcku.

WARSZAWA. — Towarzystwo przyjaźni polsko-radzieckiej organizuje w sobotę dnia 21 kwietnia uroczystą akademię w 75 rocznicę urodzin Lenina.

WARSZAWA. — W powiecie kutnowskim kaci niemieccy dokonali największych zbrodni na księżach katolickich. Z 33 księży uratowało się od śmierci tylko trzech.

KRAKÓW. — W celu przyspieszenia dostawy materiału pędnego dla traktorów, zajętych przy pracach wiosennych, Wojsko Polskie dostarczyło na 3 tygodnie 50 aut, które będą rozwozić materiał z rafinerii na poszczególne punkty zborne.

WARSZAWA. — Przedsiębiorstwo traktorów i maszyn rolniczych, dysponujące 1500 traktorami — bierze udział w rozpoczętych już pracach wiosennych.

W chwili obecnej nadeszło nowych 150 traktorów, zakupionych w Związku Radzieckim, które rozdzielono dla najbardziej potrzebujących terenów w sposób następujący: woj. kieleckie 50 traktorów, woj. białostockie 50 traktorów, woj. warszawskie 40 traktorów. 10 traktorów pozostawiono w Lublinie dla celów szkoleniowych.

ŁÓDŹ. — Do Łodzi przybyły pierwsze transporty bawełny ze Związku Radzieckiego. Transporty składają się z 142 wagonów. Bawełna sowiecka przeznaczona jest dla fabryk włókienniczych okręgu łódzkiego.

OPOLE. — W Siołkowicach pod Opolem, w wiosce zamieszkałej prawie całkowicie przez Polaków został przy życiu siedemdziesięcioletni poeta ludowy Opolszczyzny Jakub Kania, nieustraszony szermierz polskości. Mimo podeszłego wieku Kania trzyma się krzepko, szczęśliwy, że doczekał się Polski. Trapi go jedynie troska o syna, również działacza, wywiezionego przez Niemców do obozu koncentracyjnego.

LUBLIN. — Na odbytym pierwszym w Polsce zjeździe powiatowych referentów do spraw kultury i sztuki województwa lubelskiego przedłożono sprawozdanie z dokonanej pracy na swych terenach. W wielu powiatach uratowano dużo cennych rzeczy w postaci obrazów znanych malarzy, bibliotek pozostałych w rozparcelowanych majątkach i inne eksponaty o wartości muzealnej.

LUBLIN. — W dniach 3 i 4 maja obradować ma w Lublinie statutowy Zjazd Wojewódzki Stronnictwa Ludowego. Na Zjazd przybyć mają: prezydja Zarządów Powiatowych, członkowie Zarządu Wojewódzkiego, Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej i Wojewódzkiego Sądu Partyjnego oraz delegaci z powiatów po jednym z każdego 10 kół.

WARSZAWA. — W ramach obchodu drugiej rocznicy powstania w ghecie warszawskim w dniu 19 bm. odbyła się w Warszawie podniosła uroczystość poświęcona pamięci bohaterów żydowskich, uczestników zbrojnego oporu i walki przeciw barbarzyńskiemu najeźdźcy niemieckiemu.

Departament pracy

wyda szereg nowych dekrétów i rozporządzeń

WARSZAWA. — W najbliższych dniach ukaze się dekrét Rządu Tymczasowego o podatku wojskowym. Pobierany będzie od wszystkich mężczyzn w wieku od 18 do 55 lat, którzy nie są powołani do służby wojskowej.

Od podatku będą zwolnieni: żołnierze służby czynnej, funkcjonariusze służby bezpieczeństwa, członkowie milicji obywatelskiej i zmilitaryzowani pracownicy państwowi (kolejarze, pocztowcy).

Poza tym zwolnieni są inwalidzi, obywatele korzystający z dobroczynności publicznej, niezdolni do służby wojskowej, jeżeli nie posiadają źródeł dochodu, zakonnicy i duchowni, uczniowie szkół średnich i zawodowych, odbywający praktykę wojskową i zarejestrowani bezrobotni.

Czytajcie
„Dziennik Kielecki”

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Kielce, d. 18.4.1945 r.

Urząd Wojewódzki
w Kielcach
Wydział Przemysł.
Nr P. 1/0/682/45.

OGŁOSZENIE

Wypłacanie zaległych zarobków pracownikom fizycznym i umysłowym Zakładów Przemysłowych.

Na podstawie okólnika Ministerstwa Przemysłu znak BOPO4/359/45/Dr B/A z dnia 13.4.1945 r.

Podaję do wiadomości i wykonania Wszystkim Wydziałom Przemysłowym Miejskim, Referatom Przemysłowym przy Starostwach województwa kieleckiego, oraz wszystkim Zjednoczeniom Przemysłowym, których siedziba mieści się na terenie województwa, że:

1. Wszystkie Zakłady Pracy winny w czasokresie pomiędzy 25 a 30 kwietnia 1945 r., dokonać wypłaty pod osobistą odpowiedzialnością kierowników Zakładów Pracy zaległych zarobków pracowników umysłowych i fizycznych oraz bieżących zarobków za miesiąc

kwiecień w ten sposób, aby z dniem 30 kwietnia 1945 r. wszystkie należności pracowników były bez reszty wytwórnane.

2. W tym celu poszczególne Zakłady Pracy sporządzą obliczenie na zasadzie list. Na podstawie tych obliczeń, które mają być podpisane przez dyrektora Zakładu Pracy i Radę Załogową, a potwierdzone w zależności od miejsca znajdowania się Zakładu Pracy albo przez Wojewódzkie lub Miejskie Wydziały Przemysłowe, albo wreszcie przez Referaty Przemysłowe Starostwa, terytorialnie właściwy Oddział Narodowego Banku Polskiego dokona wypłaty potrzebnej gotowizny.

3. Sprawozdania o wykonaniu powyższego zarządzenia winny być złożone przez poszczególne Zakłady Pracy Wojewódzkiemu Wydziałowi Przemysłowemu w ciągu tygodnia od daty wykonania wypłaty.

Naczelnik Wojew. Wydz. Przem.
inż. mech. L. J. Grzędziński

Izba Rzemieślnicza
w Kielcach

OGŁOSZENIE

W Celu usunięcia śladów niemieckich z rzemiosła Izba Rzemieślnicza w Kielcach zarządza z mocą natchmiasową wycofanie wszystkich dyplomów czeladniczych i mistrzowskich, uzyskanych przez rzemieślników na terenie Izby w czasie okupacji niemieckiej. Rzemieślnicy — posiadacze tych dyplomów powinni złożyć je w Izbie Rzemieślniczej w Kielcach, Pl. Piłsudskiego 16 niezwłocznie, najpóźniej jednak w terminie do dnia 30 maja 1945 r. Po tym terminie wszystkie dyplomy czeladnicze i mistrzowskie, uzyskane w czasie okupacji na terenie podległym obecnie Izbie Rzemieślniczej w Kielcach uznane zostaną za nieważne. Dyplomy złożone w Izbie Rzemieślniczej poddane zostaną rewizji i ewentualnie zamienione na odpowiednie dyplomy polskie.

Na terenie województwa Kieleckiego dyplomy można składać również w następujących, upoważnionych przez Izbę Rzemieślniczą placówkach rzemieślniczych:

- 1) Powiatowy Związek Cechów w Radomiu,
- 2) Powiatowy Związek Cechów w Ostrowcu,
- 3) Powiatowy Związek Cechów w Częstochowie,
- 4) Powiatowy Związek Cechów w Busku,
- 5) Cech Rzemieślników w Starachowicach,
- 6) Cech Rzemieślników w Pińczowie.

Izba Rzemieślnicza
w Kielcach

Prezes
(—) Stanisław Lorens

Dyrektor
(—) Stanisław Wiosniński

MĘSKA Powiatowa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Wacynie koło Radomia przyjmuje zgłoszenia kandydatów na bieżący rok szkolny. Nauka bezpłatna. Zwrot kosztów utrzymania w internacie szkolnym tylko częściowy. Szczegółowe prospekty z kwestionariuszami podań otrzymać można w każdym urzędzie gminnym, dokąd zostały rozslane, albo w kancelarii szkoły. (4—1)

DROBNE OGŁOSZENIA

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą na nazwisko Wachowiak Wacław wydaną przez magistrat w Kielcach.